

domme til Tugthuset eller domme til Bøder for saadanne Forseelser (Hør!). Dette er paa den ene Side, og paa den anden Side har jeg jo selv hørt, at den høitærede Kultusminister har sagt os, at han havde sørget for, at Ingen, som lod sit Barn henligge udbødt, derfor blev sat i Bøde (Hør!), og det er mig soleklart, at ligesaa godt kan da den høitærede Minister efter sin Dverbeviisning og paa sin egen Haand forhindre, at de, som ikke efter Indskrivningen i Kirkebogen lade sig vie, eller de, som ikke lade sig confirmere, føres i nogen borgerlig Ulempe, og det maa være ligegyldigt, om den høitærede Minister saa vil lade, som om alle disse vare Baptister, eller ei. Det er saaledes min fulde Dverbeviisning, at vi Alle, uden nogen ny Lov, kunne komme til den Frihed, og paa den anden Side er det min ligesaa faste Dverbeviisning, og jeg troer ogsaa, den lader sig udvikle til den høieste Klarhed, ja, den tranger egentlig ikke til nogen Udvikling for at være klar, at den Lov, som vi her have liggende, kun vilde skaffe meget Gaa af os den Frihed, som vi baade føle Trang til og efter Grundloven have Ret til at kræve. Det er os Alle vitterligt, at denne Lov ene og alene befatter sig med dem, som ikke regnes enten til Folketirken eller til noget af de anerkjendte Samsfund (Hør!), men kun med dem, som man herinde har kaldt de kirkelige „Løsgangere“ altsaa det samme, som vorre Fædre paa Verne kaldte „Kaffere“, og som vorre Fædre i Jylland kaldte „Skæltringer“, og som da ogsaa vare frie for Kirketvang; dersom altsaa vi, der regnes til Folketirken, eller Noget, som hører til et anerkjendt Kirkesamsfund, skulle have Gavn af den nærværende Lov, saa er det jo aabenbart, at vi ikke blot aabenlyst maae træde ud af Folketirken, men vi maae vogte os for at slutte os til noget andet anerkjendt Kirkesamsfund, vi maae, om vi kunne, vogte os for at blive anerkjendte som et Kirkesamsfund (Ja!), thi først da kunne vi vente at faae Frihed (Hør!). Dog det vil jeg ikke videre tale om, men overlade det aldeles til Folkethingets egen Bedømmelse, om det er enten stemmende med Grundloven eller med det borgerlige Selskabs eller med Folketirkens velforstaaede Tary, at vi saaledes skulle gjøre os

kirkelig huusvilde for at faae den borgerlige Frihed fra Kirketvangen, som Grundloven hjemler os Alle. Biskop, jeg bekender det, var der ikke bedre Kjøb, saa vilde jeg ogsaa kjøbe Friheden i disse dyre Domme (Hør!), og jeg vilde raade mine Venner til at gjøre det Samme (Hør!), men jeg vilde sige: er det dog ikke sorgeligt, at man skal være saa blind for Alt, hvad man dog vist i Hjertet føler Deeltagelse for? Saaledes vilde jeg spørge, og derfor vil og maa jeg foreslaae det ærede Thing at forkaste denne Lov heel og holden, forkaste den, fordi den paa den ene Side ingenlunde behøves til at skaffe de Gaa Frihed, som man ved den har villet give den, og fordi den paa ingen Maade skaffer det store Antal af dem, der trange til og kræve Friheden den, men meget mere, dersom Noget kunde det, betager os alt Håab om nogenstunde at opnaae den paa en lempelig og fredelig Maade. Dette er, mener jeg, Noget, som Thinget skulde tage saameget mere i Betænkning, som der, saavidt jeg kan skjønne, nu ellers aabner sig den bedste Udsigt til, at dette for det borgerlige Selskab sørgelige Stridsspørgsmaal, om Veien til Guds Rige, kan løses paa saa lempelig og saa fredelig en Maade, som man vel neppe nogenstunde har haadet. Da nemlig den høitærede Minister for Kirkes og Skolevesenet har erklæret sig gunstig stemt for Sognebaandets Løsning, saa er der i mine Dine al Udsigt til, at Spørgsmaalet kan løse og jævne sig saaledes, at næsten alle de, der endnu regnes til Folketirken, frivillig kunne blive deri, uden at opgive den aandelige Frihed, som vi ikke kunne eller maae opgive; det er nemlig min gamle Dverbeviisning, at, naar man kun tilligemed Sognebaandets Løsning vil give Kirken, den saakaldte Folketirke, en virkelig folkelig og fri Forsatning, saa fri en Forsatning, at — for et Exempelss Skyld, som ligger saa nær — Brudeviesler, der have lige borgerlig Gyldighed, kunne være saa forskellige, som, for at nævne det Allerforskjelligste, mine reent kirkelige Brudeviesler have været fra saadanne reent huuslige, som de i sin Tid meget yndede og søgte Brorsonste Brudeviesler. Naar blot det skeer, da tør jeg indestaae for, at der er meget Gaa, der ville forlade Folketirken, hvor Enhver da